

**ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального
управління Класичного приватного університету»**

Кафедра соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
навчально-методичної
та наукової роботи

Г. Ю. Шаркова

_____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етика та естетика

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 1301 Соціальне забезпечення

напрямок підготовки 6.030509 Облік і аудит

форма навчання денна

(Шифр за ОПП ВСГП 4)

Кіровоград – 2015

Робоча програма навчальної дисципліни «Етика та естетика» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 Облік і аудит, 20¹⁵ року – 15 с.

Розробник: В.Д. Косенко – завідувач кафедри соціальної роботи, кандидат філософських наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи
Протокол від 24 12 2015 року № 5

Завідувач кафедри _____ (В. Д. Косенко)
(підпис) (прізвище та ініціали)
24 12 20¹⁵ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Протокол від 24 12 20¹⁵ року № 4

24 12 20¹⁵ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Концепція гуманітарної освіти передбачає викладання дисциплін, спрямованих на глибоке вивчення місця і ролі людини в складних історичних процесах, в житті сучасного суспільства. Це, зокрема, такі «культурологічні» предмети, як етика та естетика.

Метою викладання навчальної дисципліни «Етика та естетика» є досягнення всебічного повного та глибокого розуміння студентами теорії етики та естетики та практичного досвіду щодо її втілення у життя, основи аналізу економічних явищ, процесів та показників, що характеризують маркетингове середовище. Для забезпечення останнього курс «Етика та естетика» передбачає можливість ознайомлення із конкретними ситуаційними завданнями.

Основними завданнями вивчення дисципліни «етика та естетика» є опанування комплексу знань про зміст і структуру етики та естетики як філософських наук.

Бути ознайомленим з історією етичної та естетичної думки, основними етичними та естетичними категоріями, з динамікою розвитку моралі та естетичної культури, особливостями етичних та естетичних пошуків в сучасну добу.

Вироблення вміння розрізняти етичні та естетичні категорії; піднімати проблеми на рівні етики і акумулювати їх у рефератах і виступах на семінарах, на конференціях та в практичній діяльності; визначити оптимальні шляхи і засоби розвитку культури, ефективно впливати на цей розвиток.

Привернення уваги до оціночної та інформаційної функцій знання історії моралі та естетичної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: - про етику та естетику як філософську науку, про основні етичні та естетичні категорії.

вміти: оперувати термінологією етичними та естетичними категоріями, аналізувати на емпіричному та науковому рівні процеси, що відбуваються в соціальному житті, використовувати в професійній діяльності основні теоретичні і практичні положення етики та естетики.

1. Опис навчальної дисципліни: «Етика та естетика»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	Галузь знань <u>0305 «Економіка та підприємництво»</u> (шифр і назва) Напрямок підготовки <u>6.030509 «Облік і аудит»</u> (шифр і назва)	за вибором	
Модулів 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>«Облік і аудит»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин 60		2-й	
		Для «Облік і аудит»: Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		32 год.	
		Вид контролю: залік	

4. Структура навчальної дисципліни

(напрямок підготовки «Облік і аудит»)

№ з/п	Назва тем	Нормативний обсяг годин	з них:			
			Всього годин з викладачем	з них:		
				Лекцій	практичні заняття	Самостійна робота
	Змістовий модуль I Етика і естетика як філософські науки	36	12	8	4	16
1.	Тема 1. Предмет і функції етики.	10	4	2	2	4
2.	Тема 2. Категорії моральної свідомості і моральної діяльності.	8	2	2	-	4
3.	Тема 3. Проблема свободи в етиці.	10	4	2	2	4
4.	Тема 4. Професійна етика.	8	2	2	-	4
	Змістовий модуль II. Естетика і її роль в розвитку особистості.	36	12	8	4	16
5.	Тема 5. Предмет і методологія естетики.	10	4	2	2	4
6.	Тема 6. Основні естетичні категорії.	10	4	2	2	4
7.	Тема 7. Художня творчість як об'єкт естетичного аналізу.	8	2	2	-	4
8.	Тема 8. Художні стилі та напрямки в мистецтві XX – XXI ст.	8	2	2	-	4
	Всього годин	72	24	16	8	32

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і функції етики	2
3	Проблема свободи в етиці.	2
5	Предмет і методологія естетики	2
6	Основні естетичні категорії.	2
	Всього годин	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і функції етики.	4
2	Категорії моральної свідомості і моральної діяльності.	4
3	Проблема свободи в етиці.	4
4	Професійна етика.	4
5	Предмет і методологія естетики.	4
6	Основні естетичні категорії	4
7	Художня творчість як об'єкт естетичного аналізу.	4
8	Художні стилі та напрямки в мистецтві XX – XXI ст.	4
	Всього годин	32

7. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково(навчально)-дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- презентація з теми (модуля) або вузької проблематики;
- розв'язування та складання практичних, ситуативних задач різного рівня з теми, модуля або курсу;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань;
- написання есе, творчих завдань тощо.

8. Методи навчання

Лекція (проблемна, лекція-конференція тощо); семінарські заняття (семінари-диспути, дебати та ін.); практичні заняття (ділові та рольові ігри, моделювання ситуацій тощо); консультації (групові, індивідуальні, дистанційні).

9. Методи контролю

Контроль знань з курсу «Етика та естетика» здійснюється за кредитно-модульною системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів вважаємо такі:

10	10	10	20	10	10	10	20	
----	----	----	----	----	----	----	----	--

З метою перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS використовується такий порядок:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД) «Етика та естетика» – пакет навчально-методичних матеріалів: плани семінарських, практичних занять і методичні вказівки до них, питання для самоконтролю, до модульного контролю, екзамену, завдання для самостійної та індивідуальної науково-дослідницької роботи.

12. Рекомендована література

1. Гусейнов А.А., Апресян Р.Г. Этика: Учебник. – М.: Гардарики, 2000.
2. Малахов В.А. Этика. – К.: Либідь, 2002.
3. Этика. Навч. посіб. / Аболіна Т., Єфименко В. та ін. – К., 1992.
4. Этика. Навч. посіб. За ред. В.О.Лозового. – К., 2002.
5. Прибутько П.С., Дубчак Л.М. Этика. – К.: Вид-во Паливода А.В., 2012. – 180 с.
6. Тофтул М.Г. Этика: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2006. – 416 с.
7. Борев Ю. Эстетика: Учебник. – М., 2002.
8. Бычков В.В. Эстетика: Учебник. – М., 2012.
9. Дубчак Л.М., Прибутько П.С. Эстетика. – К.: Вид-во Паливода А.В., 2012.
10. Кривцун О.А. Эстетика: Учебник. – М., 2002.
11. Левчук Л. Эстетика: Навч. посібник. – К., 2013.
12. Левчук Л.Т., Панченко В.І., Кучерюк Д.Ю. та ін. Эстетика. К, 2010.
13. Адорно Т. Теория эстетики. - К.: Видавництво Соломії Павличко; Основи, 2002.
14. Апель К.О. Ситуация людини як етична проблема / Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. - К.: Основи, 1999. - С. 231-254.
15. Бабайлов В.К., Дмитрієв І.А., Маліков В.В. Культура ділового спілкування менеджера: Навч. посіб. - Харків: ХНАДУ, 2001.

16. Барбур Иен. Этика в век технологии. - М.: Библиейско-богословский институт Св. Апостола Андрея, 2001.
17. Бердяев Н. А. Зрост и личность (Философия пола и любви). - М.: Мисль, 1989.
18. Берлін І. Дві концепції свободи // Сучасна політична філософія. - К.: Основи, 1998. - С. 56 - 113.
19. Ботавина Р.Н. Этика деловых отношений. - М.:Феникс, 2001.
20. Естетика: підручник / Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Оніщенко, Д. Ю. Кучерюк. - 2-е вид., доп. і перероб. -К.: Вища школа, 2006.
21. Етика. Естетика. Практикум: Навч. посіб. / За ред. Л.Г. Дротянко, Н.М. Сухової. - К.: Книжкове вид-во НАУ., 2005.
22. Етика: навч. посіб. / Н. М. Вознюк, М.Є. Люлько, О.А. Лященко - К.: Центр учбової літератури, 2008.
23. Екологічна етика і психологія людини / С. М. Кравченко, М.В. Костицький. - Львів: Світ, 1992.
24. Малахов В.А. Етика спілкування. - К. : Либідь, 2006.
25. Малахов В.А. Етика. - К.: Либідь, 2006.
26. Етика: Навчальний посібник / В. О. Лозовий, М.І. Панов, О.А. Стасевська, М.Б. Ценко. - К.,: Юрінком Інтер, 2003 .
27. Естетика: Навч.посібник / М.П. Колесніков, О. В. Колесникова, В.О. Лозовий, Н. Г. Чибісова, О.В. Шило. - К.: Юрінком Інтер, 2003.
28. Ермоленко Н.А. Этика ответственности и социальное бытие человека (современная немецкая практическая философия). - К.: Наукова думка, 1994.
29. Красникова Е.А. Этика и психология профессиональной деятельности. - М.:Форум,2003.
30. Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття: Навч.посіб. - К.: Либідь, 1997.
31. Макінтайр Е. Після чесноти: Дослідження з теорії моралі. - К.: Дух і літера, 2002.
32. Назарчук, В. К. Україна духовна: книга для читання з християнської етики. - К. : Томіріс-Н, 2006.
33. Етика та естетика: Навч. посіб. / В. Л. Петрушенко, І. М. Сурмай, Г. Ф. Карвацька, Л. І. Мазур, Ю. Г. Шадських. -Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006.
34. Рікер П. Етика і мораль // Рікер П. Навколо політики. -К.:Основи, 1995 - С. 269 - 283.
35. Рікер П. Толерантність, нетолерантність, неприйнятне // Рікер П. Навколо політики. - К.:Основи, 1995. - С. 313 - 332.
36. Ричард Т. Де Джордж. Деловая этика. - М.: ИД «РИПОЛ КЛАССИК», «ПРОГРЕСС», 2003.
37. Семенов А. К., Маслова Е. Л. Этика менеджмента: Учебное пособие. - М.: Дашков и К°, 2007.
38. Сенека. О счастливой жизни // Римские стоики: Сенека, Зпиктет, Марк Аврелий. - М.:Мисль,1995.
39. Томас М. Герет та Річард Дж. Клоноскі. Етика бізнесу. - К.: «Олімп», 2005.
40. Тофтул М. Г.Етика: Навч. посіб. - К.: Видавничий центр "Академія", 2005.
41. Фромм З. Искусство любить // Фромм З. Душа человека. -М.:Искусство, 1992. - С. 109-178.
42. Швейцер. А. Этика: Введение в предмет. - М.: Наука, 1998.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Предмет етики.
2. Основні етапи розвитку етики.
3. Проблема походження моралі.
4. Сутність і специфіка моралі як форми духовно-практичного освоєння світу.
5. Основні функції моралі.
6. Поняття свободи в етиці.
7. Об'єктивна та суб'єктивна свобода.
8. Вчинок і моральна відповідальність особистості.
9. Загальна характеристика і класифікація категорій етики.
10. Категорії "добро" і "зло".
11. Категорія "справедливість".
12. Категорія "обов'язок".
13. Категорія "совість".
14. Категорія "щастя".
15. Категорія "любов".
16. Категорія "сенс життя".
17. Проблеми сучасного морального виховання.
18. Особливості професійної етики.
20. Юридична етика.